

KESKKONNAMINISTEERIUM

Keskmise võimsusega põletusseadmete direktiiv 2015/2193

Kaidi Virronen

Keskkonnaministeerium

Peaspetsialist

Keskmise võimsusega põletusseadmete direktiiv

- Tuleb Eesti õigusesse üle võtta **19.12.2017**

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX%3A32015L2193>

- Reguleerib nn keskmise võimsusega põletusseadmeid-nimisoojusvõimsusega 1-50 MW.
- Direktiiv sätestab 3 peamist nõuet:
  - ✓ Loa omamise kohustus – **kehtib ka praegu**;
  - ✓ Vääveldioksiidi, lämmastikoksiidide ja osakeste heite piirväärtused - **UUS**;
  - ✓ Vääveldioksiidi, lämmastikoksiidide, osakeste ja süsinikoksiidi seire kohustus – **UUS** .

Keskmise võimsusega põletusseadmete direktiiv

- Eesti õigus:
  - ✓ atmosfääriõhu kaitse seadus;
  - ✓ keskkonnaseadustiku üldosa seadus;
  - ✓ Keskkonnaministri määrus – heite piirväärtused ja seire nõuded
  - ✓ Plaan muuta õhusaasteloa künniste määrust;
  - ✓ Plaan muuta uute põletusseadmete eriheiteid.

Keskmise võimsusega põletusseadmete direktiiv

- ✓ Keskkonnaameti lubade analüüs – 2015. a seisuga 616 luba, milles ligikaudu 1100 keskmise võimsusega põletusseadet;
- ✓ Enamusel keskmise võimsusega põletusseadmetel puudub igasugune püüdeseade (ligikaudu 80%);
- ✓ 80% 1-5 MW ning 20% üle 5 MW;
- ✓ Piirväärtuste tagamiseks vajalik püüdeseade, alternatiiv kütuste vahetamine.

Mõisted

- ✓ Olemasolev põletusseade – põletusseade, mis on võetud kasutusele **enne 20. detsembrist 2018** või millele on luba antud enne 19. detsembrist 2017, eeldusel, et seade võetakse kasutusele hiljemalt 20. detsembril 2018.
- ✓ Uus põletusseade – muu kui olemasolev põletusseade ehk mis on võetud kasutusele **pärast 20. detsembrist 2018**.

Põhimõtted

- ✓ Piirväärtused alates 1 MW, seadme kohta;
- ✓ Vabastusi ja erisusi on palju, kuid ajaliselt mitte kaugemal kui **1. jaanuar 2030** (olemasolevad seadmed).
- ✓ Võimsuste liitmine ühise korstna puhul: Võimsuste liitmist olemasolevatele põletusseadmetele ei rakendata. Ühise korstnaga kaks või enam **uut keskmise võimsusega** põletusseadet võib liita.

Liitmisreegel

Kahest või enamast uuest keskmise võimsusega põletusseadmest koosnevat kombinatsiooni käsitletakse käesoleva määruse mõistes ühe keskmise võimsusega põletusseadmena ning selle summaarne nimisoojusvõimsus saadakse nende seadmete nimisoojusvõimsuste liitmisel, kui:

- 1) selliste keskmise võimsusega põletusseadmete heitgaasid väljutatakse ühise korstna kaudu, või
- 2) tehnilisi ja majanduslikke tegureid arvesse võttes on loa andja andnud hinnangu, et selliste keskmise võimsusega põletusseadmete heitgaase on võimalik väljutada ühise korstna kaudu.

Meetmed

Loa omamise kohustus

- Ükski uus keskmise võimsusega põletusseade ei tohi töötada ilma loata;
- Olemasolevad põletusseadmed, vastavalt võimsusele:
  - ✓ 1-5 MW – 1. jaanuar 2029;
  - ✓ Üle 5 MW – 1. jaanuar 2024.

Meetmed

Heite piirväärtused (SO₂, Nox ja osakesed)

- ✓ Uued: alates 20. detsembrist 2018;
- ✓ Olemasolevad: - 1-5 MW 1. jaanuar 2030;
- üle 5 MW 1. jaanuar 2025.

Erandid I – olemasolevad põletusseadmed

- (5) Käesoleva paragrahvis nimetatud heite piirväärtusi ei kohaldata põletusseadmetele, mida käitatakse kuni 500 töötundi aastas, viie aasta libiseva keskmisena.
- (6) Käesoleva paragrahvi lõike 5 nimetatud erandit pikendatakse kuni 1000 töötunnile aastas järgmistel juhtudel, kui käitaja esitab allkirjastatud kinnituse loa andjale, et põletusseadet käitatakse maksimaalselt antud tundide arvu piires:
  - 1) põletusseadet kasutatakse saare peamise elektrienergia varuallikana ning ilmneb võrku ühendatud saare elektrivarustuse rike;
  - 2) põletusseadet kasutatakse erakordselt külmades ilmastikuoludes soojustootmiseks.
- (6) Käesoleva paragrahvi lõigete 5 ja 6 kohaldamisel ei rakendu lisas 1 sätestatud piirväärtused, kuid osakeste heite piirväärtus tahket kütust kasutava põletusseadme puhul on 200 mg/Nm³.

Erandid II – olemasolevad põletusseadmed

- (1) Olemasolev keskmise võimsusega põletusseade, mille nimisoojusvõimsus on üle 5 MWth ning mille poolt toodetud kasulikust soojusest, mis arvutatakse viie aasta libiseva keskmisena, vähemalt 50% tarnitakse auru või kuuma veena üldkasutatavasse kaugküttevõrku peab lisa 1 tabelis 2 sätestatud heite piirväärtusi täitma alates 1. jaanuarist 2030.
- (2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 kohaldamisel on 1. jaanuarini 2030 vääveldioksiidi heite piirväärtus 1100 mg/Nm³ ning osakeste heite piirväärtus 150 mg/Nm³.

Erandid III – olemasolevad põletusseadmed

- (3) Olemasoleva keskmise võimsusega põletusseadmele, milles kasutatakse põhikütusena tahket biomassi ning mis asub piirkonnas, kus puuduvad õhukvaliteedi piirväärtuste ületamised Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/50/EÜ mõistes, kohaldatakse käesoleva määruse lisas 1 kehtestatud osakeste heite piirväärtusi alates 1. jaanuarist 2030.
- (4) Käesoleva paragrahvi lõike 3 kohaldamisel on 1. jaanuarini 2030 osakeste heite piirväärtus 150 mg/Nm³.
- (5) Olemasolevale keskmise võimsusega põletusseadmele, mille soojussisendile vastav nimisoojusvõimsus on suurem kui 5 MW_{th} ning mis varustab riigi tasandi gaasi ülekandesüsteemi ohutuse ja turvalisuse tagamiseks vajalikke gaasikompressorjaamasid, rakenduvad käesoleva määruse lisa 1 tabelis 3 kehtestatud lämmastikoksiidide heite piirväärtused alates 1. jaanuarist 2030.

Erandid IV – uued põletusseadmed

- (2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud heite piirväärtused rakenduvad uutele keskmise võimsusega põletusseadmetele alates 20. detsembrist 2018.
- (3) Käesoleva paragrahvi lõiget 2 ei kohaldata keskmise võimsusega põletusseadmele, mis töötab kuni 500 töötundi aastas kolme aasta libiseva keskmisena, kui käitaja esitab allkirjastatud kinnituse loa andjale, et põletusseadet kasutatakse maksimaalselt antud tundide arvu piires.
- (4) Käesoleva paragrahvi lõike 3 kohaldamisel ei rakendu lisas 2 sätestatud heite piirväärtused, kuid osakeste heite piirväärtus tahkeid kütuseid põletava seadme puhul on 100 mg/Nm^3 .

Heite piirväärtuste kohaldamine

Kui keskmise võimsusega põletusseadmes kasutatakse samaaegselt kahte või enamat kütust, arvutatakse heite piirväärtus iga saasteaine kohta järgmiselt:

- 1) võetakse igale üksikule kütusele vastav heite piirväärtus vastavalt käesoleva määruse lisadele 1 ja 2;
- 2) määratakse kindlaks kütusele taandatud heite piirväärtus, mis saadakse punktis 1 osutatud iga üksiku heite piirväärtuse korrutamise teel eraldi iga kütusega saavutatava nimisoojusvõimsusega ning korrutis jagatakse kõigi kütustega saavutatavate soojusvõimsuste summaga ja
- 3) liidetakse iga kütuse kohta arvutatud heite piirväärtused.

Põletusseadmete heite piirväärtused (mg/Nm³) 1-5 MW (punasega on märgitud uute seadmete piirväärtused)

Saaste-aine	Tahke biomass	Muud tahke	Vedelkütused-muu kui gaasiõli	Gaasiõli	Maagaas	Gaaskütused
SO ₂	200/200	1100/400	350/350	-/-	-/-	200/35
NO _x	650/300	650/300	650/300	200/200	250/100	250/200
Osakesed	50/20	50/20	50/20	-/-	-/-	-/-

Põletusseadmete heite piirväärtused (mg/Nm³) üle 5 MW (punasega on märgitud uute seadmete piirväärtused)

Saaste-aine	Tahke biomass	Muu tahke	Gaasiõli	Vedelkütused	Maagaas	Muud gaasikütused
SO ₂	200/200	400/400	-/-	350/350	-/-	35/35
NO _x	650/300	650/300	200/200	650/300	200/100	250/200
Osakesed	30/20	30/20	-/-	30/20	-/-	-/-

Mootorite ja gaasiturbiinide heite piirväärtused (mg/Nm³)

(punasega on märgitud uute seadmete piirväärtused)

Saasteaine	Käitise liik	Gaasiõli	Vedelkütused	Maagaas	Gaaskütused (v.a maagaas)
SO ₂	Mootorid ja gaasiturbiinid	-/-	120/ 120	-/-	15/ 15
NO _x	Mootorid	190/ 190	190/ 190	190/ 95	190/ 190
	Gaasiturbiinid	200/ 75	200 / 75	150/ 50	200/ 75
Osakesed	Mootorid ja gaasiturbiinid	-/-	10/ 10	-/-	-/-

Saasteainete heitkoguste seire

Seirenõude sätestatakse keskkonnaministri määrusega.

- 2) Keskmise võimsusega põletusseadme käitaja salvestab ja töötleb kõiki seiretulemusi nii, et oleks võimalik kontrollida käesoleva määruse lisades 1 ja 2 sätestatud heite piirväärtustele vastavust, arvestades direktiivi lisas 3 sätestatud nõudeid.
- (3) Kui keskmise võimsusega põletusseadmes kasutatakse mitut kütust, tehakse heitkoguste seiret sellise kütuse või küttesegu põletamise ajal, mille heide on tõenäoliselt suurem, ning ajavahemikul, mis vastab tavapärastele tingimustele.

Saasteainete heitkoguste seire

- ✓ Seirekohustused märgitakse keskkonnakaitseloas ning esimene mõõtmine tehakse 4 kuud pärast keskkonnakaitseloa saamist või kui käitajal juba on luba, nelja kuu jooksul pärast seiretingimuste sätestamisest loas.
- ✓ Lubatud on ka pidevseire, kuid sellisel juhul tuleb vähemalt kord aastas teha ka kontrollmõõtmine.
- ✓ Mõõta tuleb vastavalt standarditele, loetelu määruses.

Saasteainete heitkoguste seire

Mõõtmisi tehakse ajal, mil keskmise võimsusega põletusseade töötab stabiilsetes tingimustes tüüpoludele vastava koormusega. Käivitamise ja seiskamise perioode ei arvestata.

Keskmise võimsusega põletusseadme käitaja:

- ✓ seirab vääveldioksiidi (SO_2), lämmastikoksiidide (NO_x), osakeste ja süsinikoksiidi (CO) sisaldust suitsugaasis;
- ✓ mõõdab punktis a nimetatud saasteainete sisaldust suitsugaasis iga kolme aasta tagant, kui põletusseadme nimisoojusvõimsus on võrdne või suurem kui 1 MW_{th} ja võrdne või väiksem kui $20 \text{ MW}_{\text{th}}$;
- ✓ mõõdab punktis a nimetatud saasteainete sisaldust suitsugaasis igal aastal, kui põletusseadme nimisoojusvõimsus on suurem kui $20 \text{ MW}_{\text{th}}$.

REPUBLIC OF ESTONIA
MINISTRY OF THE ENVIRONMENT

Täna!

Kaidi Virronen

Kaidi.Virronen@envir.ee